

Regeringsrätten

Rättsfall

Statens uttag av grus för flygfältsbygge

Kungl. Luftfartsstyrelsen (staten) har med hänsyn till bestämmelserna i 53 § 1 mom. b) KL samt grunderna för nämnda lagrum inte ansetts skattskyldig för inkomst genom uttag av grus från områden avsedda för flygplatsanläggningar (storflygplats). (RR:s utslag den 23/4 1968.)

Avsättning till semesterersättning

Besvär av Aktiebolaget V. angående inkomsttaxering år 1961. — Bolaget yrkade vid beräkning av rörelseinkomsten avdrag med 8.520 kr för avsättning till semesterersättning åt två anställda, som även var huvudaktieägare i bolaget. Avsättningen var, med utgångspunkt från en månadslön av 3.000 kr, beräknad efter en semester av 35 dagar. — PN medgav avdrag med 6.240 kr, beräknat efter 18 dagars semester. — Hos KR anförde bolaget att företagschefer i privat tjänst borde ha rätt till samma semester som statstjänstemän i motsvarande löneklass. — KR lämnade bolagets besvär utan bifall, då bolaget icke visat fog för sitt yrkande om högre avdrag än vad PN — med beaktande av bestämmelserna i 1945 års lag om semester beträffande antalet semesterdagar — medgivit. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/4 1968; en ledamot ville bifalla.)

Anm.: Se semesterlagen 2 och 7 §§, Svensk Skattetidning 1945 sid. 177 och af Klercker: Resultatutjämnning sid. 432.

Fråga om underskott i handelsbolag genom en delägaren tillförd "lön"

Besvär av TI angående C:s inkomsttaxering år 1962. — I ett handelsbolag — där C. och en annan person var delägare — uppkom, sedan den andre tillgodoförts 12.000 kr, ett underskott av 1.624 kr som skulle delas lika mellan delägarna, varför C. yrkade avdrag för underskott i rörelsen med 812 kr. — TN och PN vägrade avdrag. (Medelägaren beskattades för 12.000 - 1.624 kr = 10.376 kr.) — KR förklarade dock, att anledning icke förelegat att vägra C. avdrag för på hans andel i rörelsen belöpande underskott, 812 kr. — Häröver klagade TI hos RR och anförde bl. a. att avdrag i skattehänseende ej vore medgivit för värdet av det arbete som C. eller andra delägaren utfört i förvärvsverksamheten. C. invände bl. a. att han på grund av kommunala uppdrag m. m. ej själv utfört något arbete i rörelsen under beskattningsåret. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/4 1968; regeringsrådet Paulsson anförde: Enligt 8 § lagen den 28 juni 1895 om handelsbolag och enkla bolag skall bolagsman i handelsbolag för varje räkenskapsår tillföras, förutom ränta, betingat arvode för förvaltningen av bolagets angelägenheter. Därefter uppkommande överskott eller brist skall enligt 9 § anses såsom vinst eller förlust. Handelsbolag skall emellertid enligt 53 § 2 mom. KL icke taxeras för sin inkomst utan denna skall i stället hänföras till de särskilda

delägarnas inkomst med belopp, som för en var motsvarar hans andel av bolagets inkomst. Enligt TI:s mening bör, vid taxering av delägarna i förevarande bolag, till bolagets rörelseresultat, framräknat i enlighet med 1895 års lag, läggas vad bolaget utgivit i lön åt en av delägarna. Vid detta betraktelsesätt skulle bolaget visa vinst och — oavsett vad som kunde ha överenskommit mellan delägarna — något för C. avdragsgillt underskott i rörelsen icke föreligga. TI stöder sin uppfattning på bestämmelsen i 20 § KL att vid beräkning av inkomst från särskild förvärvskälla avdrag icke får ske för värdet av arbete, som utförts av den skattskyldige i hans förvärvsverksamhet. Nämnade stadgande kan emellertid icke anses utsäga något om hur rörelseresultatet skall beräknas för ett handelsbolag vid bestämmande av delägarnas inkomst av bolaget. Av bestämmelsen i p. 9 av anvisningarna till 32 § KL att avlöning till delägare i bl. a. handelsbolag skall hänföras till intäkt icke av tjänst utan av den förvärvskälla, varur bolagets inkomst härflutit, torde fastmera kunna slutas, att stadgandet i 20 § KL icke har avseende å arbete, som delägare i handelsbolag utför åt bolaget; bestämmelsen i anvisningspunkten skulle eljest sakna mening. Ej heller eljest föreligger anledning att vid bestämmande av C:s inkomsttaxering beräkna bolagets rörelseresultat på annat sätt än som skett i dess bokslut. (RR:s utslag den 2/4 1968.)

Hemsjukvårdsbidrag som utgått till vårdaren

Besvär av Lovisa P. angående inkomsttaxering år 1965. — Lovisa P. uppgav till beskattning ersättning av 2.864 kr som hon fått från Skogs kommun för

vård i hemmet av sin 88-åriga, invaliderade moder tiden 12/2—31/12 1964 samt yrkade avdrag för omkostnader efter 90 kr/mån. med 990 kr. Alternativt yrkades skattefrihet såsom för hemsjukvårdsbidrag enligt 19 § KL. — TN beskattade ersättningen samt vägrade avdrag för omkostnaderna. — Hos PN yrkade Lovisa P. att ersättningen måtte anses icke skattepliktig. — PN biföll yrkandet, enär beloppet syntes ha tillkommit hennes moder, ehuru det utbetalats till henne. — På fråga av Skogs kommun uppgav Gävleborgs läns landstings förvaltningsutskott bl. a.: Enligt landstingets bestämmelser om hemsjukvårdsbidrag utgår bidrag till långvarigt sjuk i behov av hemsjukvård. Till vårdaren, som anskaffas av primärkommunerna, utgår lön enligt vid varje tillfälle gällande kollektivavtal för hemsamariter. Lönen utbetalas genom primärkommunernas försorg mot månatlig arbetstidsuppgift. Till vårdaren utgår semesterersättning enligt lag och i likhet med vad som gäller för andra arbetstagare erlagges sedvanligt arbetsgivaravgift för allmän tilläggspension samt sjuk- och yrkesskadeförsäkring. Till patienten utgår icke någon som helst ersättning. — Hos KR yrkade Skogs kommun under hänvisning till nämnda yttrande, att TN:s beslut måtte fastställas. — TI ansåg sig icke kunna biträda besvären. — KR ansåg ersättningen utgöra skattepliktig intäkt för Lovisa P. men medgav avdrag för omkostnader med 500 kr.

Hos RR yrkade Lovisa P. att ej bli beskattad för ersättningen. RR: ej ändring med följande motivering: Enligt vad handlingarna utvisar har ifrågavarande hemsjukvårdsbidrag utbetalats till Lovisa P. såsom ersättning för vård av mo-

dern. Av utredningen framgår vidare att den såsom lön betecknade ersättningen till Lovisa P. beräknats enligt gällande kollektivavtal för hemsamariter. Därtill kommer att enligt vad som upplysts till vårdare, varom här är fråga, semesterersättning utgår enligt lag samt att i likhet med vad som gäller för arbetstagare i allmänhet sedvanlig arbetsgivaravgift erlägges av landstinget för allmän tilläggspension och sjuk- och yrkesskadeförsäkring. Då mot bakgrunden av nu angivna förhållanden ifrågasvarande belopp har karaktären av lön till Lovisa P. för hennes syssla såsom vårdare av sin moder, samt bidraget därför omfattas av skatteplikt för Lovisa P. fastställer RR det slut KR:s utslag innehåller. (RR:s utslag den 2/4 1968.)

Utrustningsbidrag och starthjälp från länsarbetsnämnd

Besvär av byggnadssnickaren R. angående inkomsttaxering år 1964. — I samband med flyttning från Stensele till Vetlanda, där R. skulle få nytt arbete, fick R. från länsarbetsnämnden i Västerbottens län utrustningsbidrag med 2.000 kr och från länsarbetsnämnden i Jönköpings län ett belopp av 500 kr såsom starthjälp. Utrustningsbidraget avsåg avveckling av ekonomiska engagemang på hemorten och etablering på den nya orten. Starthjälp utgick under den första anställningstiden på den nya arbetsorten för hyres- och etableringskostnader samt uppehälle i övrigt. — PN och KR ansåg att beloppen skulle beskattas. — RR lämnade R:s besvär utan bifall, enär ifrågasvarande utrustningsbidrag och starthjälp fick anses utgöra skattepliktiga intäkter av tjänst. (RR:s utslag den 3/4 1968.)

Anm.: Jämför RN 1964 nr 3:3.

Ökade levnadskostnader

Besvär av TI och timmermannen N. angående inkomsttaxering år 1962. — N., som var gift och hade familjebostad i Ånge, var anställd hos AB Skånska Cementgjuteriet med arbetsplats till den 1/11 1961 vid Arlanda flygfält och under resten av året i Nacka. N. hade under en följd av år haft Arlanda som huvudsaklig arbetsplats men hade även tjänstgjort på andra platser. Han hyrde ett rum i en av arbetsgivaren vid arbetsplatsen i Arlanda iordningställd barackbostad. — Som intäkt av tjänst — förutom lön m. m. — uppgav N. traktamentsersättning för 329 dygn med 6.175 kr samt yrkade avdrag för fördyrade levnadskostnader med samma belopp ävensom för kostnader för resor avseende besök i hemmet med 900 kr och för resor till och från arbetsplats med 300 kr. — RR yttrade: I målet är upplyst, att N. under beskattningsåret och en följd av år närmast dessförinnan varit anställd hos en och samma arbetsgivare och för dennes räkning arbetat på olika platser i stockholmsområdet. Även om N. ej kunnat förutse varaktigheten av arbetet på varje plats, är han därför icke på grund av bosättningen i Ånge berättigad till avdrag för resor vid besök i hemmet. (RR:s utslag den 25/4 1968.)

Förmögenhetsvärdet av en under taxeringsåret färdigställd villa

Besvär av R. angående förmögenhets-taxering år 1961. — R. byggde under 1960 en villa som blev färdig under 1961. — I 1961 års deklaration upptog han villan som förmögenhet till ett värde av 50.000 kr och yrkade skuldavdrag för byggnadskostnader med 68.325 kr. — PN upptog villafastigheten till dess år 1961

åsatta taxeringsvärde, 120.000 kr. — Hos KR yrkade R. att få bli taxerad enligt deklARATIONEN eller, om detta inte kunde bifallas, att få ytterligare avdrag med 55.341 kr, avseende byggnadskostnader som han under 1961 finansierat genom lån m. m. — KR lämnade R:s talan utan bifall, enär värdet av ifrågavarande fastighet jämlikt bestämmelserna i 4 § andra stycket förordningen om statlig förmögenhetsskatt skall upptagas till det år 1961 åsatta taxeringsvärdet 120.000 kr, samt med avseende å stadgandet i 5 § första stycket samma förordning avdrag för skulder uppkomna efter beskattningsårets utgång icke är medgivet. — TI yttrade hos RR: Det synes vara ostridigt, att fastigheten vid särskild fastighetstaxering år 1961 på grund av förändrad värdering åsatts ett taxeringsvärde av 120.000 kr, avseende fastighetens värde vid taxeringsårets ingång, samt att besvär icke anförts över denna åtgärd. Anledning saknas att i förevarande mål till bedömande upptaga frågan huruvida detta värde är oriktig. Det synes mig framgå att R. åtnöjts med beslutet ang. fastighetens taxering. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 25/4 1968.)

Formella förutsättningar för eftertaxering?

Besvär av TI angående eftertaxering för år 1961 av direktören E. — Under 1960 var ett bolag som ägdes av E. föremål för taxeringsrevision. Därvid framkom att bolaget år 1959 förvärvat en motoryacht. I en särskild promemoria noterades att E. uppgivit att båten endast använts under en resa längs den bohusländska kusten sommaren 1960. Syftet hade varit att besöka spekulanter på båten som fortfarande var osåld. Då resan företagits

i samband med semestern borde enligt promemorian vid 1961 års taxering iaktas att båtförmån borde påföras E. under inkomst av tjänst. — I sin deklARATION för detta års taxering hade E. inte uppgivit båtförmånen men TN, som tillställts promemorian, taxerade efter det att TO talat med E. denne för ett till 500 kr uppskattat värde av förmånen. TN:s beslut vann laga kraft. — År 1964 anförde TI hos PN, att det sedermera utretts att förmånens värde kunde uppskattas till ett 2.949 kr högre belopp eller 3.449 kr, motsvarande hos bolaget kostnadsförda utgifter för båten. TI yrkade att E. skulle eftertaxeras för år 1961 i enlighet därmed. — PN ogillade yrkandet. — KR: ej ändring (en ledamot, som ansåg att E. själv vållat sin för låga taxering genom att både i deklARATIONEN förtiga båtförmånen och hos TN lämna alltför knapphändiga uppgifter, ville bifalla). — RR fastställde KR:s utslag och yttrade: Vål är i målet utrett, att E. i sin självdeklARATION icke till beskattning uppgivit förmånen att utnyttja bolagets motoryacht för privat bruk. Emellertid har TN det oaktat taxerat E. för förmånen och därvid uppskattat värdet av densamma till 500 kr. I målet är icke visat, att denna uppskattning grundas på någon av E. lämnad oriktig uppgift eller ofullständig upplysning. Vid nu angivna förhållanden kan förutsättningar för den yrkade eftertaxeringen icke anses föreligga. (RR:s utslag den 4/4 1968.)

Kan vite som förelagts av TN utdömas sedan TN avslutat sitt arbete?

Besvär av TI angående vite som förelagts E. — Den 7/6 1966 utfärdade TO föreläggande för E. att vid vite av 5.000 kr inkomma med allmän självdeklARATION

till 1966 års taxering. Först den 29/12 1966 fick E. del av föreläggandet. Den 13/1 1967 begärde TI hos ÖÄ:t vitets utdömande, då E. underlåtit avlämna deklARATION. — ÖÄ:t beslöt dock att icke förordna om vitets utdömande, enär vitesföreläggandet delgivits E. vid en tidpunkt då TN redan avslutat sitt arbete och den infordrade deklARATIONEN ej kunde tjäna det med vitet avsedda syftet att vara TN till vägledning vid åsättande av taxering samt då ändamålet med vitet förty fick anses förfallet. — Hos KR yttrade TI bl. a. att syftet med vitet icke fick anses begränsat till TN:s behov av deklARATIONSMATERIAL utan omfattade även TI:s uppgift att, sedan TN:s arbete avslutats, verka för en i möjligaste mån riktig taxering. — KR: ej ändring, enär ÖÄ:s beslut fick anses vara lagligen grundat. — RR utdömde vitet, enär frågan om utdömande av vitet icke förfallit i och med att TN:s arbete med 1966 års taxeringar avslutats samt att anledning att ej utdöma vitet ej heller eljest förelagat. (RR:s utslag den 24/4 1968.)

Har vitesföreläggande förfallit genom anstånd med deklARATIONSAVLÄMNANDE till tid efter den som utsatts i föreläggandet?

Besvär av TI angående vite som förelagts H. — H hade fått tre särskilda förelägganden att vid vite av tillhoppa 6000 kr inom 8 dagar från delfåendet lämna deklARATIONER för ett bolags inkomsttaxe-

ringar åren 1964—66. Föreläggandena delgavs H. den 10/12 1966. Den 12/12 1966 anhöll H. om anstånd med avlämnandet, vilket medgavs till den 15/1 1967. Då H. icke fullgjort sin skyldighet, anmälde TI den 20/1 1967 vitet till utdömande, varefter H. begärde ytterligare anstånd. — Länsstyrelsen yttrade: Vid det förhållande att TI medgivit H. anstånd med avgivandet av självdeklARATIONERNA utöver i anmaningarna angiven tid, får vitesföreläggandena anses ha förfallit. Med hänsyn härtill finner LS vitesna icke kunna utdömas. — Hos KR yrkade TI, att vitet måtte utdömas och framhöll, att ett vitesföreläggande icke kunde anses ha förfallit med mindre det återkallats samt att den omständigheten att TI medgivit H. visst rådrum med avgivande av deklARATIONERNA icke kunde medföra att vitesföreläggandena skulle ha förfallit. — KR: utan bifall. — RR yttrade: Beslutet om anstånd kan icke anses ha inneburit annat än att den tid, inom vilken deklARATIONERNA enligt tidigare gjorda anmaningar skulle vara avlämnande, utsträckts till den 15/1 1967 och att således vad som i övrigt föreskrivits i anmaningarna fortfarande skulle gälla. Vad H. anfört i målet utgör icke tillräcklig ursäkt för underlåtenheten att avlämna deklARATIONERNA. På grund av vad som sålunda anförts prövar RR lagligt att, med ändring av KR:s utslag, förplikta H. att utge de försuttna vitesna, tillhoppa 6.000 kr. (RR:s utslag den 24/4 1968.)